

MIHA KONJAR – NOVI DOKTOR ZNANOSTI NA ODDELKU ZA GEODEZIJO UL FGG

18. novembra 2019 je v okviru doktorskega študija grajeno okolje, smer načrtovanje in urejanje prostora, na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (FGG UL) doktorsko nalogo uspešno zagovarjal Miha Konjar, univ. dipl. inž. geod. Nalogo je pripravil pod mentorstvom prof. dr. Andreja Pogačnika s Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani ter izr. prof. dr. Matjana Ravbarja z Geografskega inštituta Antona Melika pri Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Avtor: Miha Konjar

Naslov: Stanje in težnje razvoja rabe prostora v Sloveniji in primerjava z evropskimi državami (angl. Land use and its changes in Slovenia compared to the European countries)

Mentor: prof. dr. Andrej Pogačnik

Somentor: izr. prof. dr. Marjan Ravbar

URL: <https://repozitorij.uni-lj.si/lzpisGradiva.php?id=113057>

V doktorski nalogi kandidat obravnava stanje in težnje rabe prostora. Pri tem razume prostor kot končno in omejeno dobrotno z razvojnimi potenciali in omejitvami, ki izhajajo iz naravnogeografskih, gospodarskih, družbenih in okoljskih dejavnikov. Zaradi številnih konfliktov interesov v prostoru in vse večjega pritiska kapitala na odločitve o umeščanju dejavnosti v prostor se v stroki vse bolj kaže potreba po stalnem spremljanju stanja v prostoru, učinkovitejšem nadzoru spreminjanja rabe prostora in usmerjanju prostorskega razvoja, ki temelji na kakovostnih raziskavah in podatkih. Glavni namen doktorske raziskave je bil raziskati razvoj rabe prostora skozi čas ter procese, ki vplivajo na ugotovljene spremembe. Pri tem je bil pomemben cilj dokazati, da je trajnostni prostorski razvoj v Sloveniji v veliki meri odvisen od stanja in trendov spreminjanja rabe prostora. Miha Konjar je v metodološkem delu razvil model raziskovanja rabe prostora, ki združuje sicer že znane metodološke pristope k raziskovanju stanja, sprememb in trendov spreminjanja rabe prostora, vendar z možnostjo uporabe različnih baz prostorskih podatkov na različnih prostorskih ravneh prispeva k celovitejšemu vpogledu v razvoj rabe prostora. Model je nato preizkusil na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni z uporabo podatkov o pokrovnosti, dejanski in namenski rabi prostora. Rezultati so pokazali na podobnosti sprememb in razvoja rabe prostora na evropski ravni, med izbranimi evropskimi državami. S poglobljeno analizo na nacionalni in lokalni ravni so rezultati raziskave pokazali na nekatere procese razvoja rabe prostora (na primer na razvoj pozidanih zemljišč ob avtocestnem križu, zaraščanje območij s slabšo dostopnostjo in demografskim praznjenjem), ki jih lahko pripišemo družbenim, gospodarskim in okoljskim dejavnikom, značilnim za Slovenijo.

Rezultati doktorske raziskave so pomembni tako s teoretičnega kot aplikativnega vidika. Zelo pomemben je predlagani model raziskovanja rabe prostora, ki ga je mogoče uporabiti na različnih prostorskih ravneh in z različnimi prostorskimi podatki. Čeprav model raziskovanja razvoja rabe prostora izkazuje tudi omejitve zaradi omejene razpoložljivosti, dostopnosti in kakovosti primernih prostorskih podatkov, ki bi zagotavljali primerljivost med opazovanimi obdobji kot tudi opazovanje rabe ali pokrovnosti prostora v daljšem časovnem obdobju, so rezultati pokazali, da je model uporaben za stalno spremljanje stanja in razvoja v prostoru. Nadalje je bila razvita metoda klasifikacije prostora in tipologija pretežne rabe prostora kot podpora podrobnejšemu raziskovanju razvoja rabe prostora ter sprejemanju odločitev glede prostorskega razvoja na različnih prostorskih ravneh. Pomemben prispevek doktorske disertacije pa je tudi v izvedenih analizah in dobljenih rezultatih, ki po kar nekajletnem premoru spremljanja rabe prostora popolnujejo vrzel v podrobnem poznavanju razvoja rabe prostora v Sloveniji.

*prof. dr. Krištof Oštir, predstojnik doktorskega študija grajeno okolje
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo
Jamova cesta 2, SI-1000 Ljubljana
e-naslov: kristof.ostir@fgg.uni-lj.si*